

नवनीतश्च दधि च पायसं कृशरं तथा । परिमृच्छ महाराज मयूराक्षदमेव च ।
 बलवैरपरैः सार्द्धं गोपीभिश्च समन्ततः । जग्मतुः सहसा प्रीतिं तत्र दृष्ट्वा महाबलौ । १६११
 दर्शयामासतुर्देवं पायसानि महान्ति च । नन्दगोपं यशोदाश्च दृष्ट्वा प्रीतोऽभवद्वरिः ।
 अवोचच्च ततो वाक्यं नन्दगोपं सबल्वं । यशोदां मातरं पश्चादासुदेवः परन्तपः ।
 तात मातर्ब्रजे कोशे कुशलं वाञ्छगोधने । अपि गावः चोरवत्यो वत्सा वत्सतराः पितः ।
 अपि वा सुशुभं चोरमपि गावः सुशोभनाः । अपि वा दारका मातर्वत्सपालाः पिवन्ति च ।
 बहूनि चापि दामानि कोलका अपि वा बद्ध । तृणानि बहुरूपाणि किं वा सन्ति पितः सदा । १६१२
 शकटानि सुगन्धानि किं वा सन्ति पितर्भुवं । अपि गोप्यः पुत्रवत्यो दारकान् किमजीजनन् ।
 घाटाः किं बहवो मातरभिन्नाः सर्वतो ब्रजे । किं गावः चोरमतुलं स्ववन्त्यहरहः पितः ।
 ह्यैवज्जीवीनं चौराणि दधि वा किमजीजनन् । गोधनं सर्वमेवेदं नीरोगं प्रतिपद्यते ।
 ॥ नन्द उवाच ॥ सर्वमेतद्यदुश्रेष्ठ नीरोगं बद्धः प्रभो । कुशलं गोधनस्यैव सर्वकालेषु केशव ।
 रक्षणान्नैव देवेश सदा कुशलिनो वयं । सगोधनाः सवत्साश्च नीरोगा इव केशव । १६१३
 एकमेव सदा दुःखं न त्वं द्रष्ट्यामि केशव । यदेतत् केवलं दुःखमिति धीः शीर्यते सदा ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमादि विलप्यन्तं गच्छेत्याह स केशवः । यशोदां पुनराहेदं मातर्गच्छ गृहं प्रति ।
 ये च त्वां कीर्त्तयिष्यन्ति ते च स्वर्गमवाप्नुयुः । ये केचित्त्वां नमस्यन्ति ते मे प्रियतराः सदा ।
 मङ्गलाः सर्वदा सन्तु गच्छेत्याह च तं हरिः । इत्युक्त्वा पितरौ देवो वासुदेवः सनातनः ।
 गाढमालिङ्ग्य तौ प्रीतो प्रेषयामास केशवः । यशोदा नन्दगोपश्च जग्मतुः स्वगृहं प्रति । १६१४
 ततः कृष्णो हृषीकेशो यादवैः सह वृष्णिभिः । गन्तुमैच्छत्तदा विष्णुः पुरीं दारवतीं किल ।
 य एतच्छृणुयान्नित्यं पठेदाऽपि समाहितः । पुत्रवान् धनवांस्यैव अन्ते भोचञ्च गच्छति ।

इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे भविष्यपर्वणि यशोदानन्दगोपबलभद्रकृष्णसमागमे एकविंशत्यधिकत्रिंशोऽध्यायः

॥ ३२१ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ गच्छन्नथ महाविष्णुः पुष्करं प्राप्य यादवैः । अपश्यन्मुनिमुख्यास्तु पुष्करस्थानुपोत्तम ।
 ते समेता महादेवं चक्षयो वीतमत्सराः । अर्घ्यादिसमुदाचारं कृत्वा न यादवोत्तमं ।
 प्रोचुर्विश्वेश्वरं विष्णुं भूतभव्यभवत्प्रभुं । अत्यद्भुतमिदं विष्णो तव वीर्यं जनार्दन । १६१५
 येन तौ निहतौ युद्धे हंसो डिम्भक एव च । यो विचक्रो दुराधर्षो देवैरपि सुदुःसहः ।
 सङ्गरे निहतो देव दुःसाध्य इति नो मतिः । क्षेमो नः सर्वकार्येषु चरतां तप उत्तमं ।
 निष्कल्मषा भविष्यामस्तव संस्मरणाद्वरे । त्वं हि सर्वस्य दुःखस्य हर्ता त्वां ध्यायतां सदा ।
 त्वदनुस्मरणं जन्तोः सदा पुण्यप्रदं प्रभो । त्वं हि नः सततं धाता विधाता तपसो हरे ।
 नमोऽङ्गारो वषट्कारस्त्वं यज्ञस्त्वं पितामहः । त्वं ज्योतिर्ब्रह्मणो मूर्तिस्त्वं ब्रह्मा रुद्र एव च । १६१६
 प्राणस्त्वं सर्वभूतानामन्तरात्मेति कथ्यते । उपास्यः सर्वभूतानां यज्ञैर्दानैर्जगत्पते ।